

Datum
2022-06-10

Vårt diarienummer
2022-7707

Svea hovrätt

UPPSALA TINGSRÄTT
Enhet 2

INKOM: 2022-06-10
MÅLNR: Ä 3640-22
AKTBIL: 4

SVEA HOVRÄTT
011006

INKOM: 2022-06-13
MÅLNR: Ä 7143-22
AKTBIL: 1

Klagande

Kriminalvården

Sektionen för allmän klientjuridik (västra)

Box 331

701 46 Örebro

Motpart

Mohammed Almasri, 951229-2138

Ombud

Advokat Olle Hancock

Advokatfirman Hancock & Axén HB

Avgörande som överklagas

Uppsala tingsrätts slutliga beslut den 20 maj 2022, mål nr Ä 3640-22

Yrkanden

Kriminalvården yrkar att hovrätten med beviljande av prövningstillstånd ändrar tingsrättens slutliga beslut och fastställer Kriminalvårdens beslut om att Mohammed Almasri inte får vistas i Uppsala och Gävle kommuner till och med den 17 maj 2023 och att föreskriften ska kontrolleras genom elektronisk övervakning till och med den 17 november 2022. I andra hand yrkas att Mohammed Almasri inte får vistas i Gävle och Uppsala städer inom de områden som anges i bifogade kartor.

Det hemställs om skyndsam handläggning.

Grund för prövningstillstånd

Kriminalvården menar att tingsrättens beslut är felaktigt och att det därför finns anledning till ändring av beslutet. Kriminalvården anser vidare att det är av vikt för

ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas. Det finns väldigt få avgöranden som behandlar tillämpningen och utformningen av vistelseförbud och frågan har inte tidigare varit föremål för prövning av högre rätt. För att främja en enhetlig tillämpning av relevanta bestämmelser är det angeläget att ärendet prövas av hovrätten.

Grund för överklagandet

Kriminalvården, frivården Uppsala, beslutade den 1 april 2022 om särskild föreskrift att Mohammed Almasri inte får vistas Uppsala och Gävle kommuner från den 4 maj 2022 till och med den 3 maj 2023. Frivården beslutade även att föreskriften skulle kontrolleras genom elektronisk övervakning från den 4 maj 2022 till och med den 3 oktober 2022.

Efter överklagande beslutade Övervakningsnämnden den 27 april 2022 att undanröja frivårdens beslut om vistelseförbud och elektronisk kontroll. Övervakningsnämnden angav i beslutet att det var befogat att utfärda en geografisk avgränsning som omfattar Uppsala stad, men att det inte var lämpligt att Övervakningsnämnden som första instans fattar ett sådant beslut. Efter Kriminalvårdens överklagande avslag Uppsala tingsrätt den 20 maj 2022 överklagandet.

Efter det att Övervakningsnämnden meddelat sitt beslut meddelade frivården nya föreskrifter om att Mohammed Almasri inte får vistas i Uppsala stad och området Gränby och Gottsunda från och med den 18 maj 2022 till och med den 17 maj 2023 och att föreskriften ska kontrolleras genom elektronisk övervakning från och med den 18 maj 2022 till och med den 17 november 2022. Mohammed Almasri överklagade besluten, men Övervakningsnämnden avslag den 25 maj 2022 hans överklagande. Mohammed Almasri har överklagat detta beslut till tingsrätten som ännu inte har meddelat beslut.

Den 27, 28 och den 29 maj 2022 överträdde Mohammed Almasri föreskriften om vistelseförbud och han meddelades därför den 31 maj 2022 en varning av Kriminalvården, frivården Uppsala. Mohammed Almasri uppgav i det sammanhanget att han inte heller framöver hade för avsikt att sköta föreskriften.

Mohammed Almasri har avtjänat ett fängelsestraff om två år jämte förverkad villkorligt medgiven frihet om två månader för medhjälp till grov misshandel, hot mot tjänsteman, förgripelse mot tjänsteman, våldsam motstånd, grov vårdslöshet i trafik, olovlig körning, grovt brott, rattfylleri, ringa narkotikabrott och brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål. Svea hovrätt meddelade sin dom den 14 oktober 2020 (mål nr B 6476-20 och 8676-20) och brottmålet var omfattande där flera medlemmar av Mohammed Almasris familj stod åtalade för olika brott.

När det gäller gärningen medhjälp till grov misshandel framgår av domen att flera gärningsmän den 2 september 2019 koordinerat efterföljde och prejade målsägandenas bil på Kungsgatan i Uppsala och knivhöggs målsägandena när de satt i bilen. Åklagaren påstod att händelsen hade sitt avstamp i att det pågått konflikter mellan

olika grupperingar i Uppsala, att en av de tilltalade blivit beskjuten i sin bil sommaren 2019, att det någon månad senare sköts in på ett bröllop där en person i slkten Almasri skulle gifta sig, att en av målsägandena kan ha varit skytten från bröllopet och att hämnd för den händelsen kan ha varit motivet för överfallet på Kungsgatan. Strax innan händelsen på Kungsgatan uppstod en konflikt i Gränby centrum mellan de två målsägandena och Mohammed Almasri samt hans två bröder, där Mohammed Almasri enligt vittnen var en av de mest aggressiva. Enligt hovrättens mening framgick det av utredningen att konflikten i Gränby handlade om skottlossningen på bröllopet och att det faktum att efterföljande av målsägandena påbörjades strax efter konflikten i Gränby talade starkt för ett samband mellan den konflikten och våldsanvändningen som sedan skedde på Kungsgatan. Mohammed Almasri lämnade landet efter händelsen.

Mohammed Almasri förekommer i belastningsregistret under totalt 13 avsnitt avseende bl.a. grovt vapenbrott, försök till grov utpressning, rån, misshandel, narkotikabrott och trafikbrott.

Mohammed Almasri påbörjade verkställigheten den 20 juni 2021 och tidpunkten för villkorlig frigivning var till en början beräknad att infalla den 4 maj 2022. Kriminalvården beslutade dock att skjuta upp hans villkorliga frigivning till den 18 maj 2022 eftersom han gjort sig skyldig till upprepad och allvarlig misskötsamhet under verkställigheten.

Av den verkställighetsplan som upprättades för Mohammed Almasri under verkställigheten framgår att risken för att Mohammed Almasri ska återfalla i generell kriminalitet och våldsbrott bedömdes vara hög. Vidare framgår att han bedömdes ha höga behov av insatser på bl.a. områdena prokriminella attityder och värderingar samt prokriminellt umgänge. Han uppgav i samband med upprättandet av verkställighetsplanen att han ibland bär både vapen och skyddsväst.

Under senare delen av verkställigheten uppmanades Mohammed Almasri av frivårdspersonal att söka hjälp från avhopparverksamhet för att få stöd att lämna den kriminella livsstilen. Mohammed Almasri uppgav dock att han inte var intresserad av sådan hjälp.

Enligt uppgift från polisen har Mohammed Almasri en relation till den organiserade brottsligheten som uppfyller EU:s kriterier för organiserad brottslighet enligt definition 6204/2/97 Enfopol 35 Rev. Brottsligheten har en negativ påverkan på lokalsamhället och då särskilt på det prioriterade särskilt utsatta området Gottsunda/Valsätra. Polisen bedömer att Mohammed Almasri är en ledande person i ett av de kriminella nätverk som verkar i region Mitt. Nätverket bor och verkar främst i Uppsala och Gävle. Mohammed Almasri bedöms ha varit en starkt drivande aktör i väpnade konflikter. Det nätverk som Mohammed Almasri kopplas till har varit inblandade vid flera skjutningar i Uppsala och Gävleområdet. Mohammed Almasri har haft en mycket stor negativ inverkan på lokalsamhället både i Uppsala och Gävle till följd av att han varit en starkt våldsdrivande person inom den kriminella miljön samt genom att involvera ungdomar och unga vuxna i grov kriminalitet. Vad gäller

Uppsala handlar det främst om tätorten Uppsala och dess olika bostadsområden, men även ytterområden som Storvreta. Polisen bedömer att risken för att Mohammed Almasri ska återfalla i grov brottslighet är mycket stor. Risken för att han åter igen ska dras in i väpnade konflikter och därmed ha en stor negativ inverkan på lokalsamhället i Uppsala bedöms också vara stor. Vad gäller Uppsala har Mohammed Almasri flera konfliktytor mot individer som bor eller vistas i olika delar av staden, bland annat Gottsunda, Gränby, Stenhagen och Sävja. Mohammed Almasri har haft en mycket stor negativ inverkan på lokalsamhället inom lokalpolisområde (LPO) Gästrikland till följd av att han varit en starkt våldsdrivande person inom den kriminella miljön samt genom att involvera ungdomar och unga vuxna i grov kriminalitet. Vad gäller LPO Gästrikland berör hans inverkan i detta avseende framförallt Gävle samt Sandviken. Orterna är av sådan storlek och nätverket av sådan typ att deras brottslighet rör sig mellan stadsdelarna på dessa orter med stor påverkan som följd. I Gävle drabbas bland annat stadsdelarna Sättra, Öster, Nordost, Centrala Gävle, Bomhus och Andersberg, men polisens uppfattning är att inte någon eller några enskilda stadsdelar sticker ut mer än andra ur detta perspektiv, utan att denna påverkan drabbar hela Gävle och hela Sandviken. De vänner och släktingar som han historiskt sett har bott hos inom LPO Gästrikland bedöms även de till stor del vara involverade i det kriminella nätverk som avses. Mohammed Almasri har enligt polisens uppfattning flera allianser samt konfliktytor mot individer som bor och/eller vistas i olika delar av båda dessa städer.

Polisen har upprättat kartor över de områden där polisen bedömer att det är särskilt angeläget att Mohammed Almasri inte vistas för att minska risken för att han återfaller i mycket grov brottslighet.

Om det behövs för att minska risken att den som står under övervakning begår nya brott eller för att på annat sätt underlätta hans eller hennes anpassning i samhället får Kriminalvården enligt 26 kap. 16 § brottsbalken besluta om en särskild föreskrift som ska följas av den övervakade. En sådan föreskrift ska beslutas för en viss tid, högst ett år åt gången, och får bland annat avse anvisningar om på vilka platser eller inom vilka områden den dömde ska vistas eller inte får vistas. En föreskrift är en kontroll- och tvångsåtgärd som endast får användas om den står i rimlig proportion till syftet med åtgärden, och om en mindre ingripande åtgärd är tillräcklig ska den användas (se 26 kap. 14 a § brottsbalken).

Enligt 26 kap. 17 § brottsbalken får Kriminalvården besluta om elektronisk övervakning om det behövs för att kontrollera att en föreskrift enligt 16 § följs. Elektronisk övervakning får beslutas för högst sex månader åt gången.

Föreskrifter om vistelseort är bl.a. tänkta att användas i kontrollsyfte när det är särskilt angeläget att hålla den frigivne borta från en viss miljö. En föreskrift om vistelseort kan innehålla ett förbud för den frigivne att vistas på en viss plats eller inom ett särskilt angivet område, exempelvis ett förbud att vistas i eller i närheten av ett brottsoffers bostad eller andra platser där risken för återfall i brott bedöms vara särskilt stor, t.ex. en klubblokal eller liknande. Om risken för återfall i brott är kopplad till att den dömde beger sig till någon annan kommun eller stadsdel, kan förbudet avse det. En föreskrift kan användas för att förhindra att personen uppehåller sig i en

kriminell miljö där han eller hon riskerar att utsättas för sådan påverkan som är negativ för hans eller hennes anpassning. Behovet ska alltid provas mot proportionalitetsprincipen. Ett förbud får inte vara mer omfattande än vad som krävs för att uppnå syftet med åtgärden. Föreskrifter om vistelseort bör främst kunna övervägas för vissa kategorier av dömda där risken för återfall i allvarlig brottslighet är särskilt stor eller avseende personer med koppling till kriminella gäng eller organiserad brottslighet. Vidare måste en föreskrift vara utformad så att de platser eller områden där den dömd ska eller inte får vistas anges tydligt (se prop. 2018/19:77 s. 35 och 623 och prop. 2020/21:85 s. 29–30 och 53–54).

Av prop. 2020/21:85 s. 29 ff framgår bl.a. att regeringen gör bedömningen att det finns skäl att uttryckligen ange att föreskrifter får ges i syfte att ange var den dömd ska och inte får vistas. Det bedöms ge ett tydligare stöd för att i en föreskrift avgränsa specifika platser där det är särskilt olämpligt att den dömd befinner sig.

Polisen har bedömt att Mohammed Almasri är en ledande person i ett av de kriminella nätverk som verkar i region Mitt, att han har varit en starkt drivande aktör i väpnade konflikter, att det nätverk som han kopplas till har varit inblandade i flera skjutningar i Uppsala och Gävleområdet och att han haft en mycket stor negativ inverkan på lokalsamhället både i Uppsala och Gävle till följd av att han varit en starkt våldsdrivande person inom den kriminella miljön och genom att han involverat ungdomar och unga vuxna i grov kriminalitet. Polisen har vidare bedömt att risken för att Mohammed Almasri ska återfalla i grov brottslighet är mycket stor och att risken för att han åter igen ska dras in i väpnade konflikter är stor. Risken för att Mohammed Almasri ska återfalla i mycket allvarlig brottslighet som kan innefatta skjutningar eller annat dödligt våld är således särskilt stor. Risken för allvarlig brottslighet som är knuten till gängkriminalitet begränsar sig inte bara till vissa områden utan risken finns i hela kommunerna. Den brottslighet som Mohammed Almasri har avtjänat straff för avser också just sådan brottslighet där det varit fråga om vedergällning och ett koordinerat efterföljande av en bil i vilken det befann sig personer som det fanns konflikter med. När det gäller Gävle kommun har Mohammed Almasri uppgett att han känner folk i Gävle, att han har några vänner och kusiner där, men att han i övrigt inte har någon koppling till Gävle. Det kan således inte anses lika ingripande för honom att inte få vistas där och detta ska beaktas vid proportionalitetsbedömningen och vägas mot de risker som polisen bedömt är kopplade även till Gävle. De aktuella föreskrifterna gäller under en begränsad tid under prövotid från ett fängelsestraff. Kriminalvården menar att ett förbud för Mohammed Almasri att vistas i Uppsala och Gävle kommuner behövs för att minska risken att han begår nya brott eller för att på annat sätt underlätta hans anpassning i samhället. Föreskriften står i rimlig proportion till syftet med åtgärden. En mindre ingripande åtgärd är inte tillräcklig. För det fall hovrätten inte delar Kriminalvårdens bedömning får en utformning av föreskriften i enlighet med Kriminalvårdens andrahandsyrkande i vart fall anses proportionerligt.

Kriminalvården menar vidare att elektronisk övervakning behövs för att kontrollera föreskriften om vistelseförbud.

Överklagandet kommer kompletteras med karta över Gävle inom kort.

På Kriminalvårdens vägnar

Helene Mårtensson
Kriminalvårdsjurist